

TELEGRAFULU ROMANU

Nr. 76.

ANULU XXII.

Sabiu in 26 Septembre (10 Octobre) 1874.

Telegraful e de două ori pre septembra:
Duminecă și Joi'ă. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditorul foie, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori franceze, adresate către expeditora. Pretul prenumeratiunii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. —
ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

tra celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. ieră pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prine. și terii straine pre anu 12 1/2, anu 6 fl.

Inseratele se plătesc pentru întâi' ora cu 7 er. sîrul, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 er. și pentru a trei' repere cu 3 1/4, er. v. a.

Invitare de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu“ pre unu patrariu de anu (Octombrie-Decembrie) alu anului 1874. — Pretul abonamentului pre 1/4 de anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Monarchia austro-unguresca 2 fl. v. a.

Pentru România și strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugali a nu intardi cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugâmu a se scrie curat, a se pune numai postă ultima, dară nu căte două poste ultime, și în locu de epistole de prenumeratiune recomandăm on. publ. avisurile postale, (Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.) că impreună cu spese mai putine să că mai sigure pentru inaintarea banilor de prenumeratiune la

Editur'a „Telegrafului Romanu“ in Sabiu.

Dumineca in 4 Octombrie (22 Sept. st. v.), fiind d'iu' a onomastica a Maj. Sele Imperatului și Regelui Francisc Iosif I, s'a celebrat serviciu ddiiescu, s'a cetatu rugaciunea din genunchi și s'a cântat imnul imperatescu. Serviciul ddiiescu s'a seversit sub pontificatul Précuviosiei Sele P. Archimandritu și Vicariu arhiepiscopescu Nicolau Popa'. — In aceasi di s'a serbatu și in bisericile confesiunilor celor latice onomastică Maj. Sele. Edificiile publice au fostu decorate cu tricolorul ungari.

Sabiu 25 Septembrie.

Adunarea scaunului Sabiuului de astazi s'a ocupat indata la inceputu cu verificarea si jurarea unor membre noi, fiindu protocolul siedintei de mai inainte verificat de o comisiune anunta. Dupa aceste se trecu la ordinea dilei. Referentele majoritatiei din comitetul adunării, Bruckner, motiviza si recomanda spre primire propunerea majoritatiei, Prezda asemenea propunerea minoritatiei, cari in parte suntu dejă cunoscute din nrii precedinti ai fioiei noastre. Propunerea minoritatiei fu sprinjinita mai întâi cu motive tari de Dr. Borei'a, cu multe adeveruri spuse pre fatia de I. Hane'a; cea a majoritatiei de Schneider. Corifeii majoritatiei, cari au presimtuit ca minoritatea mai are unu numeru insemnat de puteri cari voiesc a luă parte la discussiune, si temendu-si stabilitatea majoritatiei in urmă argumentelor minoritatiei, in ruptulu caru lui au votat incheierea baterei și era pre aci, déca nu-i faga B. — g'a atenții, sa voteze en băto propunerea majoritatiei comitetului pâna a nu se decide, care propunere sa fia luata dreptu base la desbaterea speciale. Unu obiectu asia de momentuosu, grabitu cu atâtă repediune, dovedesce ca majoritatea numai prin „Geschwindigkeit ist keine Hexerei“ este sigura ca si pote petrece propunerile la concluse si ca ea toujoures — voteza. Se intielege de sine ca venindu propunerile la votu

majoritatea a radicatu pre cea a majoritatiei comitetului la conclusu, primindu-o en blocu si pentru desbaterea speciale. Minoritatea romanilor insinuă votu separatu. Mai pre largu cu alta ocazie.

Prin biletu imperial este convocatul senatulu imperialu pe 20 Octobre a. c. st. n.

Maj. S. Imperates'a s'a intorsu din Anglia preste Francia si Germania. In 4. Oct. n. a facutu visita imperatasei Germaniei in Baden-Baden.

„Onórea Brasiovului (resp. a sasilor din Brasov) este salvata“, dice „Kr. Ztg.“ Majoritatea alegatorilor sasi din Brasovu dela 26 Maiu a. c. s'a alaturat langa minoritatea de atunci si a aflatu de bine, că deputatulu insultat de atunci, Fr. Wächter, pentru ca n'a parasit clubul lui Deák séu provocat nu a voită a-si depune mandatulu, — sa remana si mai departe deputatu dietalui. — Sabiuu e dară la rendu sa-si mantue si elu onórea fatia cu deputatulu seu Rannicher.

La cronica septemanaria a foiei locale „S. d. Tageblatt“ dela 3 Oct. n. cetim:

„Cestiu nea orientale, carea de dieci de ani aterna că unu nuoru pre orizontul european, pare a se fi apropiat binisioru de pamantul; celu putieni diurnalele din servitiul politicei celei inalte ce au darulu de a presimtii viitorulu audu fulgerele si tunetele descarcându-se din nuorii tempestatii politice. De mai multe septamâni esista o disputa despre presupusele inarmări ale Turciei la marginile ei despre media-nópte. Unii nega inarmările aceste, altii sciu de alta parte sa enareze in detaliu despre toté bucatile de arme impartite de regimulu turcescu intre mahomedanii din Bosni'a, Albani'a si Erzegovin'a cu scopu de a intempiu cu bratia de feru inarmate trupele statelor dunarene, datoria de independentia, si adeca trupele Romaniei, Serbiei si Muntenegrului. O fioia scie sa enareze scirea sensatiunale, ca domnitorulu Romaniei, Carolu, a statoritu in Franzensbad dimpreuna cu tramsulu domnitorulu serbescu Milanu si ordinea de bataia a puterilor inarmate serbesci si romaneschi, conformu cărei, Serbi'a, pre lângă organisatiunea de fatia a armatei sele, pote tramite in campulu de lupta 70,000 adjustati in tota formă, cari la casu de lipsa se potu urca la 90,000, si România 100,000 de ostasi gat'a de lupta, asiă incătu la casu de o coaliție a acestoru două staturi si de o alianta cu Muntenegru 200,000 de ostasi potu pre lesne lucru stă gat'a de a intră in lupta. — Neincrederea nutrita prin sensatiunile nerealizate din trecutu discredităza cu dreptu cunventu toté scirile despre incurcaturi amenintiatorie in imperiulu osmanilor, care se afla in procesulu amortirei. Scirile aceste nu voru affă credimentu pâna cându nu voru fi confirmate de bubuitulu tunurilor. Materi'a de incendiu s'a gramadit fôrte tare si esplosiunea unui resbelu oriental pote urmă in totu momentul, dară pote sa se si amâne pre mai multi ani; cu toté ca cert'a intre staturile suzerane dela Dunare si intre Pôrta pentru dreptulu de a incheia in-

dependente tratate comerciali cu statu esterne; cu toté ca o revoluție interna a osmanilor pentru resturarea dreptului de succesiune la tronu de pâna acum si denumirea fiului sultanului de succesoru, suntu o lunta carea pote aprinde in totu momentul.

„Magy. Polgár“ aduce in nrulu seu dela 4 Octobre unu articulu de fondu intitulatu. „Caus'a educatiunei in România.“ Indata la inceputu dice ca e lucru afara de tota indoial'a, ca educatiunea a luat unu mare aventus in România in anii din urma.

„Numai inainte cu două diecenie, continua citat'a fioia, Moldavi'a si Tiér' romanescă trecea inaintea tierilor esterne de o provincia selbateca, imbrancita sub despota' putere a Portiei, unde licitorii a radia a aurorii numai pré pucinu se potea observă. Poporul era decadiu in nesciintia a dobitocăsea si nimenea nu cugietă sa-lu radice din starea acést'a.

(Autorulu se vede ca n'are sciintia de domnitorulu Alesandru Ghic'a, infintiatorulu multor scole si a militiei in partie muntene si ca in Moldov'a totu pre acela-si tempu s'a infintatu academi'a de sciintie. R.)

Lauda initiativ'a guvernului de astazi, carele face toté pentru radicare educatiunei la o stare corespondiatoria unui statu civilisatu. Amintesce de convocarea unui consiliu de barbati de specialitate de către min. Maiorescu. Siedintele consiliului voru fi conduse de ministru insusi.

Instructiunea publica in România se imparte in elementara, secundara si universitaria. Instructiunea elementara o provedu 2110 scole satesci si 245 cetatiennesci, dintre cari la sate 1017 suntu scole de copii, 107 de copile si 992 suntu mestecate. In scolele aceste s'a instruitu in an. scol. 1873/4 52,850 copii si 3903 de copile, cu totalu 56,753. Fiindu locuitorii Romaniei la sate in numeru de 4.050,000 vine pre 1920 suflete o scola; 920 de comune din 3030 nu au nici o scola. In cele 245 scole cetatiennesci au invetiatu 25,864 si adeca 18,353 copii si 7511 copile. Pre fia care dintre cele 62 cetăti se vinu căte 4 scole elementarie.

Licee séu gimnasie suntu de căte 4 si de căte 7 clase, de cele dintâi 17 si de cele din urma 6. In cele de 7 clase au fostu in anulu espiratu 1817 si in cele de 4 clase 6764 elevi. In 7 seminarie suntu 2273 seminaristi cari se pregatesc pentru preotia, si in scola centrală normale (pedagogia) cu 147 elevi. — In 7 scole de fete au invetiatu in anulu espiratu 486 elevi.

— De scolele secundarie se tenu si scolele de specialitate, asiă: 2 scole comerciale cu 223 de elevi, 8 seminarii de invetiatori cu 352 elevi, o scola de veterinaru cu 18 elevi, 5 scole de industria cu 236 elevi, unu conservatoriu cu 148 elevi si 48 elevi si 2 de arte frumose cu 31 elevi. — Mai suntu 2 universităti in Bucuresti si Iassi cu facultati de drepturi, de filosofia si medicina cu 274 asculatori de drepturi, 67 de filosofia si 139 de medicina.

Afara de aceste institute publice si mai multu séu mai putieni sustinute de statu si districte, mai suntu 240 institute private, cele mai multe de fete cu 12,200 elevi si eleve. — Intre aceste din urma e de a se numera

scol'a nemtișea luterana cu 417 elevi, dintre cari 85 gr. or., 97 rom.-cat. 2 ref., 16 israeliti si 1 mahomedanu. — Luteranii au si o scola reala si două gradini de copii dupa sistem'a fröbeliana. — „Durere, incheia articululu, ca cele 15-16 mii de suflete de magiari din cau'a indiferentismului loru nu au nici unu institutu.“

La concentrările de tomna in giurul Bucureștilor, unde se voru concentră la vr'o 30 mii de osteni se dice ca este invitatu Domnitorulu Serbiei si alu Muntenegrului. Din impregiurarea acest'a si din alte manifestatiuni reciproce a inceputu opinionea publica a face conclusiuni de aliantie intre România, Serbi'a si Muntenegru. „Journal de Bucurest“ deminte astfeliu de sciri respingendu-le in regiunile scorinturilor.

Prințele Serbiei Milanu s'a intorsu din caletoria sea si a sositu in Belgradu in diu'a de 30. Septembrie. Poporul serbescu l'a primitu cu mare entusiasmu.

Regele Italiei fiindu in Turinu a primitu pe expresedintele republicei francesi Thiers int'o audientia lunga.

Parlamentul Italiei e disolvatu. Bonghi e denumit u ministru de instructiunea publica. De alta parte se spune, ca prințele Umberto, prințele Amadeo si generalulu Cialdini inspectiunea fortaretie si arsenalele italiene intogm'a că in ajunulu unui resbelu,

O visita.

Intr'o scurta notitia amu aratatu publicului nostru, ca cetatea nostra a avutu in midilocul ei pre dlu Bolia. Cine este acestu domnu, nu avemu lipsa sa mai spunem. Publicul celu mare român o scie cine este inainte de a-i spune noi, in vre-o căteva trasuri terenurile, pre cari este activu acestu betrânu venerabile, incarantit luptandu si muncindu pentru națiunalitatea sea in genere si pentru patri'a sea in specie. Dara nici nu avemu noi de cugetu sa-i scriem pa-negirice. Faptele lui voru vorbi contemporanilor precum si posteritatiei si voru instrui pre cea din urma cum trebuie sa-si iubesc cine-va poporul seu. Alt'a este dara ce ne impune condeiu in mâna că sa scriem ce-va apropos la visit'a ce ni-o facu dlu Bolia.

Suntu multi cari cercetăza cetatea nostra si putem dice si patri'a nostra, din departări mai mari si mai mici. O cercetăza englesi, francesi, nemți si in fine români. Inse cercetările aceste suntu séu numai niscari caletorie de placere séu ele suntu pentru a fi espusu poporul român cu toté ale sele dispretilui națiunilor europene, séu din lumea intréga. Cercetarea patriei de barbati cu ore-care renume a fostu in cele mai multe casuri urmata de resimtieminte ce a trebutu sa le avemu noi de cei espusi inaintea lumii in modulu celu mai nefavoritoru. Că sa nu umblâmu pipăindu prin trecutulu mai departat pune mân'a pre opulu unui Charles Bonner, si acum in tempulu celu mai prospetu pre espectoratiunile unui

Welmer si amu voi sa scimu, déca nuva regretá fia-ce omu cu inima si judecata ca avemu nenorocirea de astfelu de visite.

Déca amu avutu resimtieminte pentru visite de straini preocupati, de ómeni cari speculéza sa infatisieze lumii ras'a nôstra de netrebnica si nedémna de viétia, credemu ca de asta data vomu avea si o bucuria. Fratele nostru a venit sa véda cu ochii si sa cunóasca tiér'a nôstra cu tesaurii ei ingropati de seculi in pamentu; elu inse n'a trecutu cu vederea si pre popórele transilvane si in specialu pre poporulu, din care dupa sângue face parte, chiaru si in straturile sele cele mai de josu.

Cunóscemu cu totii agerulu seu condeiu. Scimu cu totii coneziunile ce le are cu lumea cea mare si culta a Europei. Nu ne vomu insielá in asteptările nôstre, déca ne va face acesteia cunoscuti si pre noi si i va aratá ca si noi iubim ordinea, iubim munca, iubim totu ce se poate numerá intre aspiratiunile nobile ale unui popor demnu de famili'a europénă si urim totu ce e inobabil si ce contrariaza ordinei si aspiratiunilor ce facu adeverat'a civilisatiune a unui poporu.

Ceea ce amu vediutu de atâtea ori, ca nu potem asteptá dela straini, vomu asteptá dela confratele nostru, carele si pâna acum a dovedit la multe ocasiuni, ca are inima deschisa pentru pasurile a tóta suflarea romanesca.

Noi inse amu merge mai departe cu pretensiunea nôstra. Ceea ce amu vediutu ca face unu caruntu, amu dorí sa vedem imbratisiendu-se cu aceeasi caldura si de cele-lalte poteri numérose, mai june, din patri'a mai angusta a lui Boliacu. Câti nu caletorescu si petrecu in capitalele Europei apusene? câti nu au ocasiuni de a veni in contactu cu pres'a aceloru capitale? si fiindu ca de căte ori caletorescu spre apusulu Europei séu ne incungiua cu totulu, séu trecu rapede prin tiér'a nôstra, si nu au ocasiunea de a ne cunóisce mai deaprope, nu au nici unu cuventu pentru noi séu cându inim'a revoltata de ceea ce audu si cetescu despre noi, neavendu esacta cunoscintia de referintele nôstre, ne apară fâra de a ne apară si ne acusa escusandu-ne.

Cunoscintia dara mai esacta aru trebuí sa aiba puterile cele june ale eruditunei de dincolo despre referintele nôstre. Acést'a o dicem nu numai pentru sprinjulu de care amu vorbitu, o dicem si pentru ca avemu interes comune, cari fâra de cunoscintia reciproca nu se potu realizá cum se cade nici odata. Sa ia cine-va diurnalele nôstre si sa le compareze cu cele de dincolo de Carpati; sa iá cine-va unu manualu de dincolo si sa-lu compareze cu unulu de aici. Au nu va gâsi ca suntem pre calea de a ne desparti culimb'a acum, cându press'a, aduna, unesce fragmentele de popóre, cu limb'a pre carea poporulu celu necultu ni-o pastră seculi unificate, incâtu românulu din Basarabi'a se intielege cu românulu din Banatu, celu din Maramuresiu si Bihari'a cu celu dela Dunare si din Transilvani'a, fâra de a luá intr'ajutoriu unu dialectu séu o limba maiestrita, dreptu mediu pentru a se puté intielege intre sine.

Literaturele nôstre pâna cându au fostu de o estindere neinsemnata au pututu pastră unitatea. Acum inse prin o continuitate a instrainării unii de altii putem ajunge acolo, incat uavemu literaturi deosebite in cuprinsu si forma.

O cunoscintia mai de aprope din ambe partile aru dâ aventu mai mare literaturei si prin acest'a s'aru dâ unu aventu mai mare deșteptarei spiriteloru, acest'a este unu aventuregiu pentru civilisatiune si civilisatiunea pentru adeveratulu patriotismu. Cetatienei civilisati sunt cetatienei mai puterici si

mai favorabili staturilor la tempu de nevoia.

Pre terenulu sciintiei dara sa ne intalnim cu de desu unii cu altii. Sa ne invetiâmu unii dela altii spre a ne luminá si cu lumin'a cea adeverata sa ne aperâmu cu totii in contr'a tuturoru atacurilor din ori ce parte aru veni aceste.

Cestiunea lucratorilor.

(X) Dupa ce in espunerile nôstre de pâna aice amu aretat, desí numai in liniamente generali, fazele istorice, prin cari a trecutu munc'a pâna ce a venit la stadiulu de adi, — amu constatatu adeverulu, ca cestiunea lucratorilor se va rezolvá numai prin realisarea armoniei intre capitalu si munca.

Impregiurarea, ca muncitorulu capeta o recompensa fórte mica pentru munc'a sea ce stă la dispositiunea capitalistului, a avutu urmâri mari, mai intâiu pre terenu socialu.

Plat'a este pentru clas'a muncitoria uniculu medilocu, prin care ea poate sa multiemésca tóte trebuintiele ei. Ei! dara déca acésta plata abia ajunge pentru a acoperi trebuintiele cele mai neaperatu de lipsa ce le cere subsistinti'a, — ce va fi atunci de cultur'a acestei clase? Se scie, ca numai cultur'a si bunastarea materiale potu sa radice pre omu din trivialitatea vietiei fisice la culmea vietiei morale. Cultur'a adeverata a spiritului si a animei desvoltă bunulu si nobilulu in omu si-lu emancipéza de sub prevalenti'a si influenti'a materiei, iéra bunastarea materiale nasce multiemirea si medilucesce desvoltarea calitătilor ce suntu innascute omului. Acesti doi factori dau unu resultatul satisfacatoriu, din conlucrarea loru isvoresce tari'a generatiunilor si organismulu socialu se insanatosiéza si viéza. Mens sana in corpore sano.

Dara togm'a cultur'a si bunastarea materiale lipsesce clasei muncitorie. Muncitorulu dupa cum observaramu mai susu, capeta o plata mica, cu carea abia poate traí si pentru alte scopuri nu-i remane nimicu la dispositiune, macar ca si elu are acel'asi boldu firesc de impreunare in familia cá si ori care altu omu, dara famili'a cere grigie mai mare, elu trebuie sa sustina femei'a si copiii sei. Nepotendu multiemí atâte trebuintie, elu devine constrinsu sa-si tramitia femei'a si copiii la lucru pentru plata. Famili'a întréga lucra pentru subsistinti'a sea, dara consecuentiele negative suntu colosali, legatur'a intima slabesce, femei'a numai poate implini indatoririle sele ca mama ce trebuie sa-si crësca copiii, si acest'a inca nu se potu bucurá de o educatiune cuviinciósa, pentru ca togm'a in anii cei mai fragedi, cându spiritulu si anim'a e mai capabila de a primi impresiunile vietiei ei, se punu la munca grea.

Crescându apoi in ticalosia, fâra cultura, si fiindu rapitu de tempuriu in vertegiulu vietiei, muncitorulu nu mai are nici unu prospectu intr'unu viitoriu mai bunu, si cadiendu din trépta in trépta totu mai josu devine in fapta pentru productiune unu instrument ce se deosebesce de masina numai prin trebuinti'a sea mai mare si prin nevointi'a sea de viétia.

Si ce e mai multu, muncitorulu castigandu numai cătu consuma intr'o dì si neavendu de unde pastră pentru dile rele si eventualităti neprevideute, se vede de odata cându i se gata poterile, cându se nenorocesce séu cându ajunge la betranetie nenoroceciu. Omulu pierde apoi séu devine o sarcina pentru facerea de bine a deaproþelui seu.

Unii au sustienutu, ca inmultirea prea rapede a clasei muncitorie este unu reu socialu ce aru trebuí sa se delatureze, inse acest'a e o ideia absurdă. Boldulu sexualu nu se poate regula prin norme positive. Acest'a aru semnificá reintroducerea sclaviei antice.

Acést'a este starea trista a clasei

muncitorie preste totu, dara mai deplorabila este sôrtea muncitorilor acolo unde productiunea a ajunsu la culme, adeca in institutele si punctele centrali ale intreprinderei mari, — in fabrici. Aruncându o privire asupr'a loru ne cutremurâmu de contrastulu teribil ce ni se presenta inaintea ochilor. Fabricile suntu isvórele averilor colosali, dara totu odata si locul celei mai mari miseri. In fabrica domnesce numai unu consideratiune, demanda numai unu vointia: consideratiunea cătra productiune, vointia dupa inmultirea capitalului. Lucratorulu intrându in fabrica incéta de a fi „omu“, déca notiunea „omu“ semnifica mai multu decâtun unu animalu consciu de sine.

Lucratorii fâra distingere de etate si sexu suntu asiediati in localităti stremte si anguste. Nutrementu reu si locuintia miserabila astépta pre lucratorulu obosito cându vine sa se odichénescă si sa-si restaureze poterile pentru diu'a urmatória. Cum poti vedé aci doru de viétia, multiamire, bucuria si fericire, cându massele lucratorie mergu in fabrici flamendi si obositi de munca grea, numai pentru a reintorce din tren'sa mai miseri decum s'au dusu. Grigia pentru subsistinti'a de mane planéza că spad'a lui Damocle de-a supr'a capului loru.

Atari rele nu se restringu in consecuinctile loru numai la clas'a ce le sufere. Urmârile acestei stâri se straplanta in trei directiuni mai departe si pagubescu conditiunile fisice, intelectual si morale ale sanatătiei sociali.

Este o aparintia trista in tempulu nostru, ca omenimea europénă a pierdutu multu din puterea si vigórea ei fisica. Caus'a acestui fenomenu nu se poate cauta aerea decâtun in isvórele desecate de potere Medu'a si sangele proletarilor este coruptu; in locu de a se indreptá in respectu fisicu clasele sociali preferite prin poterea primativa ce jace in mass'a poporului, veninulu se straplanta mai departe in organismulu socialu. Generatiunea decade si de aci provine curagiul celu pucinu, slabiciunea morale, cu unu cuventu degenerarea. Unde suntu astazi acei individi, de o talia maiestatica, de unu caracteru firmu si de o vointia de feru? Inzedaru cautâmu atari aparintie, cari au datu epocelor treceute directiunea, astazi numai afâmul intre noi decâtun mediocritat, pentru ca omulu este resultatul tempului seu. Personalităti mari si vigoróse produce numai unu popor plinu de viața si de potere.

Demoralisarea ce a petrunsu in tote clasele este caus'a acestui reu contagiosu. Se demoraliseaza clas'a capitalistilor, pentru ca succesul productiunei favoresce egoismulu, se demoraliseaza clas'a lucratorilor, pentru ca fortia ii despouie de tote medilócele morali ce potu sa-i radice din nomolulu ticalosiei loru. Raportulu familiariu nu e intimu, legatur'a intre copii si parinti slabă. Casatori'a devine urgisa si celibatulu cu urmarile cele rele o necesitate. Suntu rupte legaturile ce lega pre omu de omu. Munca ince, pentru care este destinat omulu, aduce numai blastemu. Seracelu arunca priviri invidiose asupr'a celui avutu, si incepe a siovaí in credinti'a ce o avea intr'o fintia suprema si intr'o ordine intiepta. Astfelu suntu retele sociali ce provin din cestiunea lucratorilor.

Pentru a delaturá acestu reu contagiosu din organismulu socialu, se recere o cultura adeverata, care sa petrunda in tote paturile sociali si sa vindece astfelui reulu din radicina, se recere o recompensare mai buna, care sa garanteze muncitorului esistinti'a sea si sa medilucesca desvoltarea poterilor lui fisice, morali si intelectuali, cu unu cuventu progresulu adeveratu.

Resolvirea cestiunei lucratorilor consiste in problem'a, de a asigurá rent'a muncei in totalitatei

ei pe sam'a personei muncitorie pre tempu durabilu.

Sa considerâmu acum cestiunea lucratorilor si din punctu de vedere politicu. Statulu, ca organismu politicu, imprumuta cuprinsulu activitatii sele dela vieti'a economica si sociale; de aceea tóte fenomenele căte aparu pre aceste terene reflectéza asupr'a relatiunilor din vieti'a statului. Cause economice produc efecte sociale si stârile sociali determina esentialmente ordinea in statu.

Idea dreptului si libertătii a numai in statu se potu realizá. Dreptulu positivu se conformeza dupa relatiunile factice, mesur'a libertatii ince aterna dela caracterulu protestatiei de statu. Cu cătu dreptulu positivu se instrâneaza dela idea de dreptu provocandu privilegie si neegalitatea in dreptu, cu cătu libertatea devine mai restrensa, cu atâtu mai intensiva este tendinti'a reactiunei.

Intre realitate si ide'a abstracta a statului, intre poterile reali si ne-suntile idealii se indeplinesc istoria desvoltării statului. Ide'a statului cere unitatea vointiei si unitatea lucrării; vointia statului trebuie sa fia espre-si unea vointie generală, in fapta inse vedem ca ea e numai espre-siunea clasei predominante, care considera pre cele-lalte clase sociali numai de nisces factori secundari, apti numai pentru a promova interesele egoistice ale clasei ce stă la putere.

Domni'a in statu e numai o intrebare de potere, despre ce ne potem convinge chiaru in dilele nostre, domni'a acesta provine mai intâiu din poterea faptica si se sustine apoi prin dreptulu positivu, pâna cându reactiunea elementelor eschise dela potere, prin urmare si dela bunatatile culturale si materiali, séu alte even-tualităti o desbraca de poterea ce o are.

Diversitatea impartirei posesiunii si a facultatilor personali produce clase sociale. Clas'a ce are poterea materiale in manile sele ajunge prin solidaritatea ce esiste intre statu si societate la potere si ori ce domnia-nuesce a-si largi si asigurá sfer'a de potere fia si pre cont'a celor-lalți factori ai vietiei sociali. Apesarea nasce resistinti'a in clasele desconsiderate si prin opugnantia intensiva organismulu statului trebuie sa sufere schimbări, clas'a predominante trebuie sa renunçe mai intâiu putienu, in urma contrinsa de necesitate mai multu si poate de totu la prerogativele ei.

De o egalitate absoluta, dupa cum o proiectéza astazi internaționalii rosii, nu poate sa fia vorba in statu, dara fia care individu are dreptulu de a se bucurá de folosele ce le da statul si cându egalitatea in dreptu a tuturor devine fapta, statul fa pticu se apropia de statulu ideal.

Libertatea este ce e dreptu celu mai scumpu bunu alu omului, dara sub libertate nu e de a se intielege acea extravaganta ce o vedem la comunismii de adi, cari in fantasie loru aprinsa s'au abatutu dela calea adeverata si nu tienu contu de lumea reala, in care traiescu.

Libertatea e personale si politica. Cea dintâiu este unu postulatul absolut alu ecuitatii si potemu dice, ca lumea europeana astazi preste totu se bucura de acestu daru, pre care nu-lu avura generatiunile din epocile trecute. Altintreia stă lucrul cu libertatea politica. Acést'a aterna dela gradulu de cultura si educatiune a unui popor. Cine nu se scie folosi bine si intieptiesce de libertate, acela nu e demn de ea. Libertatea politica este o binecuvantare numai pentru unu popor sanatosu si diligenter care in totalitatea sea si pricepe interesulu seu supremu si scie apretiu si drepturile altor'a, pentru a-si conserva astfelui pre ale sele.

Diarulu „la Presse,” din Parisu, estrage după corespondenția austriacă urmatorele asupră esistentiei unei alianțe serbo-romane:

„Esista în adeveru, de-si din mai multe părți acăsta există este pusă la indoială, alianța între principalele Carolu și principalele Milanu, și acăsta alianța se bazează, după cele ce se scriu din Belgradu, pre nisice stipulațiuni facute în scrisu. Inse, este urgentu să observăm intr'unu modu expresu că dis'a alianța, nici nu este de natură a inspiră neliniști, din cauza fortelor celor slabe de care dispune, nici nu are vre-unu caracteru ofensivu si nu pare din contra a avea de scopu de cătu de a aperă drepturile principatelor in casulu cându Pórt'a Otomana s'arū gandí sa le atace, proiectu atribuitu, cu séu fără dreptu, marelui viziru. Asemenea, in casulu cându cabinetulu otomanu aru contestă intr'unu modu seriosu si de faptu principaleloru dunarene dreptulu de a incheia tractate de comerciu, armat'a Romaniei si aceea a Serbiei aru operă in comunu.

Acăstă din urma supozitioane in se trebuie sa fia înlaturata, fiindu ca cabinetele din St. Petersburg, Vien'a si Berlinu au recunoscutu aceste drepturi Serbiei fără conditiuni, si Romaniei intr'unu modu satisfactoriu. Este fără adeveratu, ca Anglia este in acăsta priyintia fără reu dispusa si ca Francia nu voiesce sa se asocieze nici cum la acăsta recunoșcere; acăstă inse nu exclude probabilitatea ca sublim'a-Pórt'a nu va staru intr'unu modu de a vedé lucrurile, pre care modu cele dintău trei puteri continentale nu-lu împartăsescu. Si déca guvernul romanu a tramsu doi oficieri la Belgradu, pre colonelulu Cerchez si pre capitanulu Boldescu, că sa visiteze stabilimentele militarie si sa dea o socotela despre starea armatei serbe, acăsta missiune n'are numai de cătu unu scopu politicu. Unu jurnalul din Belgradu care vorbesce in termini entuziastici despre confraternitatea celor două armate, crede ca acăsta confraternitate pote sa devina punctul de plecare alu unei viitorie actiuni a celor două armate. De siguru, ca déca cine-va voiesce sa considere lucrurile astfelii, discursul pronunciatiu la acelu banchetu, este o mica demonstratiune, in fondu inse, cătă acestea n'au nici o importantia. Pentru momentu, nu suntu dorintie resboinice nici in Belgradu, nici pre malurile Dimbovitiei, si se găndescu fără pucinu sa renuntie la situatiunea actuala, regulata prin tractate internationale a principatelor facia cu Pórt'a Otomana.

S'a observat, ca intre siefii propagatori ai socialismului si cosmopolitanismului in diferite tieri se gasesc mai multi israeliti. Fia-care intielege motivele acestei inclinatiuni. Astfelii se scie ca renunțului siefu alu socialismului Maxe eră israelit. Totu asemenea eră si socialistulu germanu Lassale, a cărui moarte este celebrata cu multu fanatismu de cătu uvrierii germani si chiaru străini de diece ani, de căndu a murit intr'unu duelu acelu capu alu miscărei socialiste germane.

Eata ce cetim in „l'Italie” despre aniversarea ce s'a celebrat pentru memori'a lui Lassale de cătu discipulii si aderintii sei in lun'a trecuta:

Socialistii lasalieni au celebratul la 31 ale lui Augustu a diecea aniversaria a mortiei aceluia pre care'lunumescu maiestru. Ferdinandu Lassale a fostu ucis in 1864 in giurul Genevei de o lovitura de pistolu. Fusese provocat la duelu de unu boiaru Racovita,* pre a cărui logodnica o insultase, si asupr'a cărei pretindea ca are drepturi vecchi.

Ideile lui Lassale, cari in parti-

cularu consista in a scôte pre lucratori, cu ajutoriulu statului, de sub actiunea patronilor, au facutu in acestu tempu cărui progrese in Germania. Se poate estimă numerulu partisanilor sei in imperiu la 300,000. Mai suntu mai cu séma la Berlinu, Hamburg, Alton'a, Brem'a, Elberfeld si in Schleswig-Holstein. Ei facusera pentru solemnitate mari pregatiri. Inca din ajunul se tienuse conferintie acă asupr'a „marelui mortu” si in mai multe orasie se tienuse intruniri popularie.

„Neuer Social Democrat“ spune, ca aniversarea a fostu serbatorita de 8000 persoane la Alton'a, ca la Hamburg afluient'a pentru a ascultă unu discursu alu presidentialui partidului, d. Hasenclever, era asiā de mare incătu vre-o miia de persoane remasera si afara. O deputatiune compusa din tramsu din 60 localităti mersera la Breslau, la cimitirul evreescu, unde e ingropatul Ferdinandu Lassale. Dara comunitatea israelita, temendu-se că sa faca pagube si stricaciuni cimiteriului seu, nu permite sa intre decătu siése omeni de odata, si politia veni in ajutoriulu ei, astfelii ca demonstratiunea perdu considerabilu din importantia sea.

Observăm, ca esaltatiunea lasalielor se maresce din ce in ce; mesurile luate de politia contr'a loru nu-i descuragiă; din contr'a. Siefii loru se convingu din ce in ce mai multu, celu putienu după căte spunu, de succesulu finalu alu agitatiunei loru. Jurnalulu loru scrie la 30 Augustu: „Crestinismulu esista de 324 ani cându unu guvern l'a bagat de séma; si domnesce si astadi. Lasalianismulu nu esista decătu de 10 ani, si dejă totă guvernele germane suntu contr'a lui; diece ani sa trăca inca si fia-cine se va inchină inaintea principieloru sele de eternu adeveru; diece ani inca si va pune sigilulu seu asupr'a omenirei.“ Frumos profetii suntu acestea; remane a se scădă se voru realiză.

Adres'a ministrului român Cătacuzino către agentulu din Rom'a:

„Domnule agentu! Dupa cum ve este cunoscutu, un'a din preocupatiunile de capetenia ale guvernului este desvoltarea cătu mai rapede a productiunei națiunale. Că sa atingă acestu scopu, tiér'a si-a impusă sacrificie considerabile pentru constructiunea de căi ferate, de poduri si siosele. Nu va trece multu tempu si România va pute trece in acăsta privintia intre staturile cele mai bine indiestrate.

Nu este inse de ajunsu că tiér'a sa fia strabatuta de căi: cauta că acestea si in specie drumurile de feru sa fia alimentate, cu alte cuvinte, că agricultur'a si industri'a sa le procure de lucru.

„De acă pre lângă alte consideratiuni de economia publica nevoia de a se dă cea mai rapede impulsu productiunei agricole.

„Nu este de contestat ca, intru cătu privesce intinderea cultivata, agricultur'a nostra se desvoltă pre fără anu; ca machinele perfectiunate s'au introdus in totă unghurile tieri, si relativamente mai multu decătu in alte staturi mai inaintate. Cauta inse sa recunoștemu ca intru aceea ce privesce amelioratiunile dăse fondiare, precum suntu: ingrasarea pamentului, irigatiunile, drenajul, plantatiuni de locuri sterpe si sarate, repopularea muntilor si altele suntemu inca inapoi si putem dice la inceputu. Si cu totă acestea este invederatu, ca introducerea amelioratiunilor agricole este adencu simtita in România. Unu exemplu va fi de ajunsu spre a credintă pre ori-cine in privintia acăstă. Cunosceti, dle agentu, ca de cătă-va ani, o seceta nepomenita bantuesce o mare parte din tiera. Anul trecutu si anul curentu, au fostu atâtă de secetosi, cătu agricultorii din localitătile bantuite s'au pusu pre gănduri. Lipsa de ierba mai totă veră, lipsa de po-

rumu, lipsa de fēnu, eata resultatulu secetei in mai multe județe ale tieri.

„Consecintele pentru cultivatori le prevede ori-cine.

„Pre cându secet'a usuca pamantul si plantele semenate, riuri nenumerate si vîrsa apele in Dunare si aiurea fără că o picatura dintr'ensele sa fia intrebuintata de a le recorî si a le nutrî, si cu totă acestea cine nu intielege cătu aru castigă agricultur'a româna, cându apă din atâtări, in locu sa curga fără nici unu folosu, aru fi intrebuintata pentru udarea fenantelor si a tiarinilor, pre unde acăsta operatiune aru fi posibile.

„Tiér'a in care locuiti ofere celu mai invederatu exemplu despre rezultatele dobendite din irrigatiune.

„Lombardia, Piemontulu, toti caleorii au potutu sa constateze, oferu mai in totu tempulu cea mai bogata vegetatiune cu totă caldură verelor, pre cându in alte localităti din Italia secet'a face că totulu sa se usuce, in provinciele citate nu numai fănețele dara si plantele cultivate vegetă cu deosebita vigore. Si căruia agentu se datoresce acăsta vegetatiune bogata? Apoi intrebuintate pentru a udă câmpie de cu prima-véra si pâna ce incetează vegetatiunea. Este invederatu ca in nici o tiera nu s'au facutu cheltuieli mai mari pentru amenajarea apelor si intrebuintarea loru sistematica in agricultura că in Lombardia si Piemontu, in nici o parte nu se vede apeduce, basenuri, canaluri si alte lucrări de arta, cari se coste sume mai mari. Sacrificiile facute au fostu mari; dara si folosele dobendite le-au coversit cu prisose. Singurul canalulu care pără numele ilustrului barbatu de statu Cavour, a costat sume insemnate, dăra si rezultatele ce a produs provoca admiratiunea. Veti fi cunoscendu, d-le agentu, ca multe dintre canalurile destinate pentru irrigatiuni sunt construite si esplotate de cătra companii avute. Agricultorii ale cărori tiarini se află pe marginile acestor canaluri, se abonează pentru cătetimea de apa ce au trebuita in cursulu anului.

„Cu modulu acesta frumosale câmpii ale Lombardiei au ajunsu sa fia strabatute de numerouse canaluri de irrigatiune.

„Tiér'a nostra este in aceleasi impregurări climatice, intru cătu privesce caldură verelor si secet'a care deriva dintr'ensele. Dupa cum diseu mai susu, aceste secete ruinatórie paru ca aru deveni permanente. Astfelii fiindu, preoccupiedu-me de acăsta trista stare a tempului, vatematória agriculturăi nationale, m'am gandit că dintr' amelioratiunile agricole de cari simte nevoie agricultur'a nostra, irigatiunile suntu in locul dintău. A înlesnă udarea tiarinelor, a pune la dispositiunea agricultorilor apă de cari aru avea trebuita este, după mine, a face multă dintre cele mai foarte imbutatari.

„Decisul, dle agentu, a face totu ceea ce este in putintia pentru a introduce irrigatiunile in România, ve rogu a'mi veni in ajutoru, procurandu-mi următoarele documente si sciintie:

a) „Legislatiunea la care este supus regimulu apelor in Itali'a.

b) „Statutele companiilor cari au construitu diferitele canaluri de irrigatiune si in specialu canalulu Cavour.

c) „Programele scolelor speciale său altoru stabilimente, unde se învăță theoretișcă si practicește arta irrigatiunilor.

d) „Condițiile cu care unu irrigator practic aru putea sa se ingăzze cu contractu pentru a veni in România că sa formeze irrigatori.

„In acelasi timpu, ve rogu, d-le agentu, că sa intrati in tractare cu directoarele unei companii mari de irrigatiuni si sa cauti a ve informa de cea aru consumti a face una calatorie pâna la Bucuresci, spre a lua intele-

gere pentru aceea ce privesce introducerea irrigatiunilor in România si infinitarea unei puternice societăți de capitalisti pentru acestu scopu.

„Acceptandu-se, primesce cătu mai neintardiatu documentele si sciintiile de mai susu, ve rogu, domnule agentu a primi incredintarea prea distinsa mele consideratiuni.“

Varietăți.

* * In Budapest (Spiegelgasse Nr. 3.) a deschis Leone G. Györök o cancelaria centrală pentru traduceri in totă lumele europene. Serviciul ce se apromite a fi promptu si corectu se recomanda specialminte lumii comerciale.

* * (Difteritis.) Dupa scirile din urma in M-Osiorhei si Clusiu grăsăza — cu deosebire intre copii, morbul difteritic care au stensu atâtă vieti in anii trecuti.

* * (Institutul nou normal de domnisiore). Afiamu cu placere că cu inceputul anului scolaru, se va deschide in Bucuresci o nouă școală de domnisiore, sub titlu de: Institutul nou normal de domnisiore, sub directiunea dnei Elena Miller, nascuta Verghi, care in timpu de mai multi ani a studiatu in strainatate, in vedearea acestui scopu. Prin urmare nouul asiediament de educatiune se deschide sub cele mai bune auspicio.

* * Cel mai vechi vaporu. Dupa investigatiunile unui erudit angloscru, D. Botler, celu din taini vaporu a aparutu la 1493 in Spania, pe fluviul Gaudalquivir. Acesta eră inventiunea spaniolului don Blasco, si Botler afirma că a vediutu pe pergamentu desemnul vasului si alu masinei; pe langa aceste savantulu archeologu asigura că constructiunea masinei eră mai simpla si in intregimea ei conforma celor esistente astazi la vapori. Inse inventiunea lui don Blasco s'a perduto, căci regele Ferdinandu, care domnia atunci si in timpul caruia s'a instituitu incisitiunea, a ordonatua se arda vasulu si sa se distruga că creatiune diabolica.

* * (Un duel americanu.) — La 18 Augustu trecutu, doctorulu Gray, membru alu legislaturei, si Richard, deputat sheriff, se apucara la o luptă singura in presintia unei multimi considerable. Armălăesa eră revolverul cu sișe focuri. Conditioanele luptei eră o distanță de cinci-spre-dieci pasi si focul după vointia. Amendoi trasera de odata prim'a lovitura fără a se atinge. Descarcatură următoria avu acelasi rezultat, dara la cea de a treia amendoi cadiura raniti de moarte totu intr'unu locu, adeca la costă din stângă de căte unu glontiu care patrunsese adencu.

Gray murí pre data si Richard spiră si elu după trecere de vre-o döne minute. Causa duelui eră o discussiune politica. Până in acestu momentu si in tempu de multi ani, cei doi adversari fuseseră cei mai buni amici.

* * (Un uvrăgiu colosal). In Pechingu se ofera acum spre vendiare o mare curiositate literara, este o copia a unui uvrăgiu giganticu de 6109 volume, sub titlu: „O culegere imperială de literatură antica și modernă.“ Acăstă gigantica encyclopedie a fostu inceputa sub guvernul Imperatului Kang-he (1662—1722) si tiparita in tipografie imperială, unde s'a formatu o stereotypia anume pentru acăstă. Contentul este asediatu in 32 de parti si contine totă obiectele tratate in ramul literaturei chineze. Din nenorocire s'a sustrasu o mare parte din aceste typuri de nesce functionari abusivi si restulu a fostu topit. Din acăstă cauza se gasesc fără pucine copii si mai pucine se ofera spre vendiare. Pretiulu ce posezorul chinesu cere pentru acăstă copia este de 1000 livre sterlingu.

*) Dlu Racovita pre atunci studentu român in strainatate.

* * Cetimur in „Curierul finanțier“ de pre la începutul lunei curente urmatorele:

„Grânele s-au mai ameliorat în cursul acestor optu dile în pînă năstră, în urmă scîrilor mai incuragiatore sosit din strainatate, și a operațiunii dîfertilor speculanti asupră calitătilor de mijloc. Cetitorul vede mai la vale operațiunile ce au avut locu, și care n-au fostu putieni, pre cîndu dispozițiunile urmăze a fi inca bune; cu totă acestea măne vîmă ascultă și celealte plăie.

„La Marsilia preturiile grânelor de Dunare s-au invertit intre 28—29 fl. 126—121 chilograme și speculațiunea parea mai animata decât cumpăratorul din interiorul tîrci, decisi a se arata mai generosi,

„In Italiă că și in Anglia lucrurile au mersu mai bine. Aceasta mica miscare spre o imbunatatiere, este sub totă punctele de vedere multiemitoră, pentru ca posesorii de aici voru pagubi mai putieni. Orzurile abtienindu in Anglia vre-o 6 pene mai multu, au incuragiatu putieni pre cumpăratorii tîrci năstre, incepându a-si face năue provisiori multe din operațiuni inse asupră orzurilor au avut locu si din causă vaporelor pro-naylosite.

„Grâu. S-au vendutu aprópe 8000 kile cu lei noi 55½—108½ libre 51½ după cua-litate, greutate si conditioane. Cea mai mare parte inse pentru strainatate si câte-va partide pentru morile locale. Grânele mai in-fioră s-au datu cu 55½—70 incarcandu-se pre vapore pentru Anglia.

„In genere astădi putemu însemna acésta marfa: lei noi 65½—66 libre 51—55, grâne secarose, merunte si cu mălura 74—89 libre 56—58 si lei 92—102 libre 59—61. Câte-va mici partide bune de uscatu libre 60—61½, lei noi 101—107½. Deposite kile 10,000 aprópe, transporturi năue so-sescu necontentu.

„Ghirca. S-au datu că la 1500 chile cu 88—102 libre 58—60 pentru strainatate si morile locale. Deposite 5000 kile aprópe.

„Orzuri. S-au vendutu pâna la 10,000 kile cu 51—59½ de Calarasi si Oltenia libe 41—46½ si lei 50—62 de uscatu libre 40—49. Dedorate preste 10,000 chile. Marfa se cobora in abundantia. Credem ca pre-turiile de astădi voru urmă in tota septamâna.

„Papusioiuri. S-au datu 1500 kile cu 44—46.

„Ovesu. S-au vendutu aprópe 2000 kile cu 47—52 libre 32—36. Marsilia a cerutu forte putieni. Deposite aprópe 1000 kile.

„Secara. Depositu neinsemnatu. Nici o verzare in acestu productu.

„Navluri. Vapore mari 43—56, mai mici 5—5½ dela Sulin'a, de aici 63—66. Corabii in linisce.

Raportu comercial.

Sabiul 6 Octombrie n. Grâu 5 fl. 33 xr. frumosu, 5 fl. — xr. mestecatu, 4 fl. 67 xr. qualit. infer.; secară 3 fl. 40 xr. pâna 3 fl. —; orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 53 pâna 1 fl. 27 xr.; encuruzu (porumbu) 3 fl. 60 xr.; cartofi 1 fl. 60 xr. galat' a austriaca.

Cănepe — fl. maj'a.
Linte 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 60, negatu — fl. 60 xr., paie lungi 80 xr., securi 70 xr., maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austri.

Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Ursorea 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

Concursu.

Pentru ocuparea unei statuiuni vacante de profesor la gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu, — prin acésta se scrie concursu pâna in 10/22 Octombrie a. c. in care dî se va face să alegerea de către reprezentantia gimnasiala.

Salariul anual impreunat de acestu postu este 600 fl. v. a. și se solvesce in rate lunari anticipative, incepându din diu'a intrare in oficiu.

Doritorii de a competă la acestu postu au a dovedi:

1. Ca suntu romani de religiunea gr. or.
2. Cumca au facutu cu succesu bunu cursulu filosofic și filologic la vre-o aca-

demia din patria său strainatate, său celu pucinu au depusu esamenu de maturitate și au terminat cu succesu eminente cursulu de 3 ani la vre-unulu din institutele teologico pedagogice rom. gr. or. din patria.

3. Cum-ca au avutu pâna acum'a o purtare morală nepata.

Pentenii și voru adresă petițiunile loru la subsemnatulu in Bradu comit. Zarandului.

Bradu in 20 Septembre 1874.

Comitetul representantiei gimnasiale.

Nicol. I. Miheltianu

(1—3) Protop.

Nr. 229/scol. — 1874.

Concursu.

Devenindu in vacanta statuiunile invetiatoreșci :

1) in comun'a Idicelu-satu, cu salariu anuale de 150 fl. v. a., 4 stângini de lemn, din padurea scălei, si quartiru acceptabilu, ori 25 fl. v. a.;

2) In Idicelu-padure, cu salariu anuale de 120 fl. v. a. 4 stângini de lemn si 15 fl. bani de quartiru, — pentru ocuparea căror a se scrie concursu pâna in 6 Octombrie a. c. cîndu va fi alegerea.

Concusele instruite cu documentele necesarie au a se addressă subscrisei pâna la terminul prefisat.

Rip'a de diosu in 16. Sept. 1874.

In contilegere cu comitetul paroch. respectivu.

Vasilie Popoviciu,
(2- 3) Administ. ppescu.

Concursu.

Devenindu vacanta statuiuna invetiatoreșci la scăola confesionala gr. or. din Huniadă, protopresbiterialu Hatiegului, pentru ocuparea acestui postu, se scrie prin acésta concursu cu terminul pâna la 4 Octombrie st. v. an. cur.

Salariul anuale este 250 fl. v. a. quartiru si gradina de legumi, cele din urma computate in 50 fl. v. a. la olalta 300 fl. v. a.

Concurrentii la acestu postu invetiatoreșci au sa-si trimita recursele instruite conformu statutului organicu comitetului parochialu gr. or. din Huniadă, la adresă dlui protopopu Ioanu Ratiu inspectore scolaru tractualu in Hatieg, pâna la diu'a susu areata.

Huniadă la 15. Septembrie 1874.

In contilegere cu Reverendismulu domnu protopopu tractuale.

(2—3) Comitetul parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea statuiunilor invetiatoreșci la scăolele confesionali gr. or. din comunele mai josu însemnate se scrie prin acésta concursu pâna in 10. Octombrie a. c. calend. vechiu.

1. Livezeni la care e afiliata comun'a româna Petrosieni-Delsa, cu salariu de 300 fl. si cortelu;

2. Ocolisiulu mare cu 200 fl. si cortelu.

Doritorii de a ocupă aceste statuiuni si sa asternă concusele instruite in sensulu prescriselor din „statutulu org.“ — pâna la terminul amintitul subscrisei.

Hatieg in 16. Sept. 1874.

I. Ratiu.

(2—3) Protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea statuiunei invetiatoreșci vacante dela scăola gr. orient. confessională din Buciumu-Cerbu, tractul ppescu alu Zlatnei de Josu, se scrie concursu cu terminu pâna in 29 Septembrie a. c. st. v. in care dî se va tiené si alegerea.

Emolumentele suntu 160 fl. din fondulu scolaru „Andrei“ localu care se da in rate lunare decursive; — dela invetiacii, respective parintii acestor a că didacte scolare 40 fl. v. a. venitulu jumetate cantorescu care se poate calcula la o suma de 25 fl. v. a.

cuartiru liberu in localitatea scălei si lemnle de focu necesarie. —

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si insinuă recursele loru instruite conformu prescriselor din statutulu organicu, pâna la terminul de susu, parintelui protopopu tractualu Ioane Gallu in Abrudu.

Cantrretii se preferescu.

Din siedintia comitetului paroch. tienuta in Buciumu Cerbu in 1. Sept. 1874.

Cu invocarea mea

Ioanu Gallu,

Protopopu.

Ioane Todescu,

paroch gr. or. si ca presiedinte

al comit. paroch.

Alesandru Danciu,

ca not. comit.

Concursu.

In parochia gr. or. Sielimeru, langa Sabiu, e de a se ocupă:

1, o statuiune de preotu, cu emolumentele urmatorie: folosirea unei portiuni canonice de 12 jugere (aratuta si fenatu), tașele stolare obiceiuite, câte o di de lucru si câte o mirtia de bucate dela fia-care familia;

2, o statuiune de invetiatori, cu salariu de 50 fl. din cass'a alodiale si câte 60 xr. dela fia-care familia, pre langa locuintia si 6 stângini de lemn.

Suplicele, instruite in intielesulu Statutului organicu, suntu a se trameze la subsemnatulu celu multu pâna in 1 Octombrie stil. vechiu.

Săbiiu 15 Sept. 1874.

In contilegere cu comitetul parochialu.

I. Popescu,

(2—3) protop.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatoru la scăola populară română gr. or. din opidulu montanu Abrudu se deschide concursu, pâna la 30 Sept. a. c.

Emolumentele suntu, 200 fl. v. a. salariu anualu, quartiru, si lemn de incăldit.

Competitorii au sa fia pedagogi și clerici absoluti, petițiunile debui a-se instrui conformu prescriselor statutului organicu, si a-sesubsterne scaunul protopopescu gr. or. in Abrudu, pâna la terminul prefisat.

In contilegere cu comitetul parochialu.

Abrudu in 10. Septembrie 1874.

Ioanu Galiu,

3—3 Protop. si Inspect. dir. de scăole.

Concursu.

Se scrie concursu cu terminul 27. Sept. a. c. stilulu vechiu.

1. pentru unu postu de invetiatoru cu salariu de 135. fl. la scăola gr. or. din Porcescu, pe langa locuintia si lemn de focu,

2. pentru unu postu de invetiatoru cu salariu de 120 fl. la scăola gr. orientala din Sebesiulu de Josu, pe langa gradine de folositu.

Suplicele, instruite conformu statutului organicu sunt de a se adresă la subsemnatulu.

Săbiiu 14. Sept. 1874.

In contilegere cu comitele parochiale.

I. Popescu.

(2—3) Prot. si Inspectoru districtual

Concursu.

La scăola confesională gr. or. din suburiul Brasiovu vechiu au devenit postul de invetiatoru secundariu, vacantu; spre intregirea acestuia se scrie concursu pâna la 6 Octombrie a. c. candu va fi si alegerea.

Cu acestu postu e impreunat unu salariu anual de 200 fl. v. a. si doi stanjini lemn de focu.

Doritorii de-a ocupă acestu postu au a-si ascerne petițiunile loru instruite in sensulu statutului organicu pâna la terminul pre-

faptu la prea onoratulu domnul protopopu Iosif Baracu in Brasiovu.

Brasiovu in 15. Septembrie 1875.

Comitetul parochial.

Georgiu Persienorii.

Parochu si Presiedinte.

Ad Nr. 43. — 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatoru la scăola confesională gr. or. din Trăpoldu protopresbiteratul Sighișoarei, se deschide prin acésta concursu.

Salariul impreunat cu acestu postu este 100 fl. v. a. cuartiru si lemn de incăldit.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramite petitionile loru instruite in sensulu Statutului organicu pâna in 30 Septembrie a. c. la scaunul protopopescu in Sighișoare.

Trăpoldu in 31 Aug. 1874. st. v.

In contilegere cu comitetul parochial.

Zacharia Boiu, protop. gr. or.

Concursu.

Devenindu in Protopresbiterialu gr. or. alu Zarandului mai multe statuiuni invetiatoreșci vacante, prin acésta se scrie concursu pentru ocuparea loru pâna in 1. Octobre a. c. si adeca